

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЧЕРНІГІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
ТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

БРОДЮК Ірина Василівна

УДК 339.922:330.322+687(477)

**ФОРМУВАННЯ СТРАТЕГІЇ ІНВЕСТИЦІЙНОГО РОЗВИТКУ
ШВЕЙНОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ В УМОВАХ ІНТЕГРАЦІЇ УКРАЇНИ В ЄС**

**Спеціальність 08.00.03 – економіка та управління
національним господарством**

**АВТОРЕФЕРАТ
дисертації на здобуття наукового ступеня
кандидата економічних наук**

Чернігів – 2020

Дисертацією є рукопис.

Робота виконана в Чернігівському національному технологічному університеті Міністерства освіти і науки України.

Науковий керівник: кандидат економічних наук, доцент
Гавриленко Тетяна Володимирівна,
Національний університет
«Києво-Могилянська академія»
Міністерства освіти і науки України,
доцент кафедри маркетингу та управління бізнесом.

Офіційні опоненти: доктор економічних наук, доцент
Паливода Олена Михайлівна,
Національний авіаційний університет
Міністерства освіти і науки України,
професор кафедри менеджменту
зовнішньоекономічної діяльності підприємств;

доктор економічних наук, професор
Селіверстова Людмила Сергіївна,
Київський національний торговельно-економічний
університет Міністерства освіти і науки України,
професор кафедри фінансів.

Захист відбудеться «27» червня 2020 р. о 13⁰⁰ годині на засіданні спеціалізованої вченої ради Д 79.051.04 Чернігівського національного технологічного університету за адресою: 14035, м. Чернігів, вул. Шевченка, 95, ауд. 318.

З дисертацією можна ознайомитись у бібліотеці Чернігівського національного технологічного університету за адресою: 14035, м. Чернігів, вул. Шевченка, 95.

Автореферат розіслано «22» травня 2020 р.

Вчений секретар
спеціалізованої вченої ради,
доктор економічних наук, професор

В. В. Виговська

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОБОТИ

Актуальність теми. Пріоритетність розвитку швейної промисловості для економіки України визначається її суспільним значенням, соціальною орієнтованістю та наявністю потенціалу до економічного росту. Проте критичний стан та зношеність виробничих потужностей, низька якість сировини, відсутність інноваційних технологій, дефіцит висококваліфікованих кадрів через звужені можливості оплати їхньої праці, низький рівень рентабельності та високий рівень конкуренції уповільнюють розвиток галузі. Наявні проблеми поглиблюються і через зростання тиску зовнішнього середовища внаслідок розгортання процесів інтеграції України у світовий економічний простір та ратифікації Угоди про асоціацію України та Європейського Союзу. За цих умов актуалізуються питання якісного оновлення підходів до забезпечення розширеного відтворення швейної промисловості, які в умовах дефіциту власних коштів та ускладненого доступу до кредитних ресурсів, повинні ґрунтуватися на широкому використанні можливостей інвестиційного фінансування. Важливим на сьогодні є формування ефективної інвестиційної стратегії, спрямованої на забезпечення управління підприємствами швейної промисловості відповідно до імперативів їхнього стратегічного розвитку.

Теоретико-методичні питання інвестиційної діяльності знайшли відображення в працях таких вітчизняних і закордонних учених, як І. Амоша, І. Балабанов, Є. Бельтюков, І. Бланк, П. Гайдучький, В. Геєць, В. Гриньова, М. Денисенко, С. Захарін, Т. Клебанова, В. Ковальов, М. Крейніна, О. Кухленко, В. Маргасова, М. Портер, К. Рейлі, В. Сайфулін, В. Федоренко, П. Хавранек, В. Хобта, В. Шеремет.

Важливими для розвитку й подальшої розбудови основних положень стратегічного управління процесами інвестиційного розвитку національної економіки та її галузей є дослідження І. Ансоффа, Б. Губського, О. Віханського, В. Виговської, Т. Гавриленко, А. Дуки, І. Ігнатєвої, І. Кичко, Г. Клейнера, О. Паливоди, В. Пономаренка, І. Пригожина, О. Пушкаря, Л. Селіверстової, Н. Ткаленко, О. Тридіди, Л. Федулової та інших.

Внесок згаданих науковців у розвиток теорії інвестиційного забезпечення національної економіки є важливим та суттєвим, але водночас обраний напрям дослідження є актуальним та потребує подальших наукових розвідок. Зокрема, невирішеними залишаються питання обґрунтування стратегічних полюсів інвестиційного розвитку швейної промисловості. Крім того, посилення наукової аргументації вимагає комплекс заходів щодо активізації інвестиційний розвитку швейної промисловості в умовах інтеграції України до ЄС.

Актуальність окреслених питань зумовили вибір теми дисертаційної роботи, її актуальність, мету, завдання, об'єкт, предмет, логіку дослідження, наукову та прикладну значущість.

Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами. Дисертаційну роботу виконано в межах науково-дослідної роботи Чернігівського національного технологічного університету за темами: «Ефективність функціонування національного господарства в умовах глобалізації» (державний реєстраційний № 0111U002353), у межах якої авторкою розвинуто теоретичні положення

понятійно-категоріального апарату стратегічного розвитку швейної промисловості; «Методологія управління регіональними підприємствами різних організаційно-правових форм» (державний реєстраційний № 0115U000892), де дисертанткою розроблено алгоритм формування стратегії інвестиційного розвитку швейної промисловості.

Метою дисертаційної роботи є поглиблення теоретико-методичних положень та розробка практичних рекомендацій щодо формування стратегії інвестиційного розвитку швейної промисловості для забезпечення ефективності її функціонування в умовах інтеграції України в ЄС.

Для досягнення поставленої мети в процесі наукового дослідження поставлені такі **завдання**:

- узагальнити та розвинути наукові погляди на тлумачення змісту стратегії та стратегічного розвитку галузей національного господарства в контексті забезпечення інтеграції країни в ЄС;

- висвітлити цільові орієнтири та особливості формування інвестиційної стратегії швейної промисловості;

- обґрунтувати методичні положення та науковий інструментарій формування стратегії інвестиційного розвитку швейної галузі в контексті інтеграції України до ЄС;

- оцінити особливості функціонування легкої промисловості в контексті інтеграції України до ЄС;

- охарактеризувати сучасний стан та проблеми функціонування швейної промисловості України;

- надати комплексну оцінку інвестиційної привабливості швейної галузі в контексті розвитку національної економіки;

- обґрунтувати концептуальні положення стратегії інвестиційного розвитку швейної промисловості з урахуванням євроінтеграційних прагнень країни та окреслити передумови її реалізації;

- формалізувати структуру організаційно-економічного механізму реалізації стратегії інвестиційного розвитку швейної промисловості в умовах інтеграції України в ЄС;

- спрогнозувати тенденції інвестиційного розвитку швейної промисловості в умовах інтеграції України в ЄС.

Об'єктом дослідження є процес інвестиційного розвитку швейної промисловості України.

Предметом дослідження є теоретичні, методичні та практичні засади формування стратегії інвестиційного розвитку промисловості в умовах інтеграції України в ЄС.

Методи дослідження. Рівень обґрунтованості наукових положень, висновків та рекомендацій, наведених у дисертації, зумовлений використанням комплексу загальнонаукових і спеціальних методів дослідження, зокрема: історико-логічного – для розкриття генезису поняття «розвиток» та «стратегія розвитку»; діалектичного – для виявлення сутнісних характеристик досліджуваних процесів; порівняння – для ранжування підприємств швейної промисловості за рівнем інвестиційної привабливості; аналізу та синтезу – для виявлення ключових ознак розвитку

швейної промисловості; факторного аналізу – для ідентифікації впливу системи чинників зовнішнього та внутрішнього середовища на стратегічний розвиток швейної галузі; кореляційно-регресійного аналізу та методів елімінування – для встановлення функціональних залежностей між показниками, що досліджувалися; формалізації – для складання алгоритму проведення стратегічного аналізу галузі; методу експрес-діагностики фінансового стану суб'єктів господарювання галузі; SWOT-аналізу – для оцінки стратегічної позиції швейної галузі; графічний – для унаочнення окремих теоретичних та практичних положень дисертації. Для проведення комплексного аналізу застосовувалися методи комп'ютерної обробки, аналізу та відображення інформації за допомогою програм Microsoft Excel, STATISTICA.

Інформаційну базу дослідження становлять нормативно-правові акти органів державної влади України, матеріали Міністерства економічного розвитку, торгівлі та сільського господарства, дані Державної служби статистики України, а також статистичних служб міжнародних організацій, наукові публікації вітчизняних і закордонних учених з досліджуваної проблеми, ресурси мережі Інтернет, особисті спостереження та розрахунки дисертантки.

Наукова новизна одержаних результатів. Найвагоміші результати дослідження, що мають наукову новизну й виносяться на захист, полягають у такому:

удосконалено:

– теоретичний опис моделі формування стратегії інвестиційного розвитку швейної промисловості, яка, на відміну від наявних підходів, розглядається через сукупність взаємопов'язаних компонент (об'єктної, ресурсної, процесної, інформаційної), в якій швейна промисловість є об'єктною складовою, ефективно функціонування та інвестиційну активність якої забезпечують ресурсна, процесна, інформаційна складові за допомогою суголосного механізму, що дозволяє сформуванню диверсифіковану, конкурентоспроможну та інтеграційно-адаптивну швейну промисловість, орієнтовану на інноваційно-технологічні пріоритети та інвестиційний розвиток;

– концептуальний базис формування стратегії інвестиційного розвитку швейної промисловості, який, на відміну від усталених напрацювань, детермінує умови забезпечення висхідних темпів такого розвитку на основі використання принципів когнітивного підходу, що дозволяє реалізувати ефект колаборативності всіх складових компонент стратегії інвестиційного розвитку швейної промисловості для забезпечення її рівноправної інтеграції в європейський економічний простір;

– дескриптивну конструкцію механізму формування та реалізації стратегії інвестиційного розвитку швейної промисловості за рахунок виокремлення мети, завдань, принципів та інструментів реалізації, що, на відміну від існуючих, ґрунтується на врахуванні специфіки галузі (структури, напряму діяльності, загальної стратегії розвитку промисловості); умов функціонування промисловості (вплив зовнішнього та внутрішнього середовища); функцій та методів управління; планування та розробки стратегії та рішень. Запропонована конфігурація зазначеного механізму дозволить для ефективної реалізації стратегічних заходів

активізації інвестиційного розвитку вітчизняної промисловості в умовах інтеграції в ЄС;

дістали подальшого розвитку:

- теоретико-методичні положення встановлення взаємозалежності стратегічних цілей інвестиційної діяльності швейної промисловості зі стадіями її життєвого циклу, що передбачає відповідну зміну підходів до забезпечення стійкого інвестиційного поступу такої промисловості, що сприятиме аргументованості управлінських рішень у цьому напрямі з урахуванням поточної фази життєвого циклу швейної промисловості;

- наукове пояснення причин уповільнення інвестиційного розвитку швейної промисловості на засадах просторової інтерпретації природи інвестиційної активності, здатної генерувати синергію її складових елементів, які є взаємопов'язаними, підсилюють або послаблюють дію один одного, зокрема й негативну. Це дало змогу посилити наукову аргументацію рекомендацій щодо активізації інвестиційного розвитку швейної промисловості в умовах інтеграції України в ЄС у розрізі виявленого кола проблем;

- методичні засади обґрунтування стратегічних заходів інвестиційного розвитку швейної промисловості, перевагою яких є використання економіко-математичного апарату, що дозволило побудувати прогностичну модель такого розвитку з урахуванням часових та загальних факторів впливу. На цій основі було визначено інструменти стимулювання інвестиційної діяльності в розрізі розвитку виробництва, здатних збільшити експортний потенціал швейної промисловості та адаптації її нормативно-правової бази та стандартів до вимог Світової організації торгівлі та Європейського Союзу.

Практичне значення одержаних результатів полягає в тому, що розроблені теоретичні та методичні положення можуть бути використані у практичній діяльності органів державного регулювання, що мають відповідні повноваження у сфері формування стратегії інвестиційного розвитку швейної промисловості в умовах інтеграції до ЄС.

Основні положення, висновки та рекомендації дослідження були використані в роботі:

– Агенції регіонального розвитку Чернігівської області при розробці рекомендацій щодо формування механізму реалізації стратегії інвестиційного розвитку швейної промисловості Чернігівської області (довідка № 01-02/236 від 29.01.2019 р.);

– ТДВ «Трембіта» при формуванні положень стратегії інвестиційного розвитку підприємства (довідка № 18/03-1 від 26.03.2019);

– ТОВ «Науково-технічний комплекс «ГОРСТ» при обґрунтуванні науково-методичних рекомендацій з удосконалення стратегічного управління інвестиційним розвитком суб'єктів господарювання (довідка № 14/12-3 від 04.12.2018 р.).

Наукові розробки дисертантки використовуються в навчальному процесі Чернігівського національного технологічного університету при викладанні навчальних дисциплін «Інвестиційна діяльність», «Державне регулювання економіки», «Національна економіка» та «Стратегія підприємства» (довідка № 305-08/584 від 25.03.2019).

Особистий внесок здобувача. Дисертація є самостійно виконаною кваліфікаційною науковою працею. Усі наукові положення, висновки та рекомендації, що викладені в роботі та виносяться на захист, одержані автором особисто. З наукових праць, опублікованих у співавторстві, у дисертації використані лише ті положення, що є результатом власних досліджень. Внесок автора в праці, опубліковані у співавторстві, зазначено в списку публікацій за темою дисертації.

Апробація результатів дисертації. Основні положення, результати та висновки дисертаційної роботи доповідалися на 8 міжнародних, всеукраїнських наукових та науково-практичних конференціях, зокрема: Міжнародній науково-практичній конференції «Пріоритетні напрями розвитку змішаної економіки (2007 р., м. Київ); Міжнародній науково-практичній конференції «Стратегія підприємства: зміна парадигми управління та інноваційні рішення для бізнесу» (2013 р., м. Київ); I Міжнародній науково-практичній інтернет-конференції «Актуальні проблеми обліково-аналітичного процесу в управлінні підприємницькою діяльністю» (2013 р., м. Мукачево); IV Міжнародній науково-практичній конференції «Економіка та менеджмент: перспективи розвитку» (2014 р., м. Суми); XIV Міжнародній науково-практичній інтернет-конференції «Сучасні проблеми менеджменту» (2015 р., м. Київ); Міжнародній науковій конференції «Економіка і менеджмент: сучасні трансформації в епоху глобалізації» (2017 р., м. Клайпеда, Литва); II Міжнародній науково-практичній Інтернет-конференції «Сучасні детермінанти розвитку бізнес-процесів в Україні» (2018 р., м. Київ); III Міжнародній науковій конференції «Інтеграція бізнес-структур: стратегії та технології» (2019 р., м. Тбілісі, Грузія).

Публікації. Основні результати дисертації викладено у 19 наукових працях загальним обсягом 9,29 ум. друк. арк., з яких автору належать 8,21 ум. друк. арк., у тому числі: 2 – розділи в колективних монографіях обсягом 1,59 ум. друк. арк.; 6 статей у наукових фахових виданнях України обсягом 3,76 ум. друк. арк., з них 7 – у виданнях, включених до міжнародних наукометричних баз обсягом 5,11 ум. друк. арк.; 2 статті в наукових виданнях інших країн обсягом 0,95 ум. друк. арк.; 8 праць апробаційного характеру обсягом 1,28 ум. друк. арк.

Структура і обсяг роботи. Дисертація складається з анотації, вступу, п'яти розділів, висновків, списку використаних джерел і додатків. Загальний обсяг дисертації – 234 сторінки машинописного тексту, з яких основного тексту – 219 сторінок. Робота містить 31 таблицю і 49 рисунків, з яких 19 займають площу повної сторінки, 6 додатків на 14 сторінках. Список використаних джерел налічує 184 найменування і розміщено на 20 сторінках.

ОСНОВНИЙ ЗМІСТ ДИСЕРТАЦІЇ

У **вступі** подано загальну характеристику дисертаційної роботи, обґрунтовано вибір теми та її актуальність, визначено мету, завдання, об'єкт, предмет та методи дослідження, охарактеризовано наукову новизну та практичне значення отриманих результатів, наведено дані щодо апробації одержаних результатів та їх опублікування.

У першому розділі – «Теоретичні основи формування стратегії інвестиційного розвитку швейної промисловості як важливої складової забезпечення інтеграції України в ЄС» – узагальнено та розвинуто наукові погляди на тлумачення змісту стратегії та стратегічного розвитку галузей національного господарства; висвітлено цільові орієнтири та особливості формування стратегії інвестиційного розвитку швейної промисловості в контексті інтеграції України до ЄС; обґрунтовано методичні положення та науковий інструментарій її формування.

Встановлено, що стратегічне управління розвитком швейної промисловості в умовах інтеграції до ЄС базується на науково обґрунтованих принципах і методах стратегічного менеджменту та сучасних управлінських технологіях, залежить від специфіки господарських процесів економічних суб'єктів, від ступеня консолідації державного та галузевого управління і бізнесу та адаптивності господарської діяльності до конкурентного середовища, за допомогою неоіндустріалізації, імпортозаміщення, диверсифікації економіки. Результати дослідження дозволяють зробити висновки, що стратегічний розвиток швейної промисловості – це процес розробки, обґрунтування, реалізації та оцінки сукупності безперервних та послідовно виконуваних дій та заходів, що дозволяє розкривати та реалізовувати нові можливості та властивості, характерні риси та потенційну спроможність для вирішення нових завдань та функцій, протидії негативного впливу зовнішнього та внутрішнього середовищ, з метою покращення рівня фінансово-економічних показників та підвищення конкурентної позиції швейної промисловості

Визначено, що для забезпечення зростаючої динаміки доходів та ефективного, конкурентного розвитку вітчизняної промисловості стає необхідною розробка та реалізація інвестиційної стратегії, як найважливішого фактору забезпечення ефективного розвитку системи в майбутньому.

Інвестиційна стратегія швейної промисловості є складовою частиною загальної стратегії економічного розвитку країни, відносно якої має підлеглий характер і повинна узгоджуватися за цілями й етапами здійснення. Обґрунтовано, що формування стратегічних цілей інвестиційної діяльності швейної промисловості має бути пов'язано зі стадіями її життєвого циклу, а ідею життєвого циклу необхідно «закладати» у стратегічний план розвитку галузі з метою забезпечення стійкості зростання кількісних та якісних показників функціонування, оскільки кожній стадії властиві характерні тільки їй рівень інвестиційної активності, напрям і форми прояву такої активності, особливості мобілізації інвестиційних ресурсів. Доведено, що реалізація інвестиційної стратегії дозволяє завчасно адаптувати інвестиційну діяльність промисловості до майбутніх кардинальних змін та можливостей її економічного розвитку.

При розробці методичних підходів до формування стратегії інвестиційного розвитку швейної галузі доведено необхідність встановлення пріоритетів інвестиційної діяльності галузі; врахування специфіки економічних умов європейської інтеграції, дотримання позитивного рівня інвестиційного клімату; врахування можливостей доступу до європейських ринків продажу швейних виробів.

Встановлено, що основою нової концепції формування стратегії має стати більш активне державне регулювання інвестиційної діяльності на галузевому рівні у сфері оподаткування, міжбюджетних відносин, науково-технічної та інноваційної політики та підвищення ефективності механізму взаємодії державних, регіональних та галузевих органів з метою узгодження їх інтересів у сфері інвестування.

У другому розділі – **«Сучасні тенденції інвестиційного розвитку швейної промисловості в умовах інтеграції України до ЄС»** – проведено оцінювання особливостей функціонування легкої промисловості в контексті інтеграції України до ЄС; охарактеризовано сучасний стан та проблеми функціонування швейної промисловості України; надано комплексну оцінку інвестиційної привабливості швейної галузі в контексті розвитку національної економіки.

Аналіз особливостей функціонування легкої промисловості України дозволив оцінити стан галузі як критичний та визначити основні дестабілізуючі фактори макроекономічного дисбалансу, до яких можна віднести дефіцит сировинних ресурсів, високе податкове навантаження, технічну й технологічну відсталість виробництва, низький рівень інвестиційної та інноваційної активності, високий рівень конкуренції з боку імпортерів.

У роботі визначено, що швейна промисловість, в якій зайнято понад 57 % працюючих у легкій промисловості України, належить до сфери виробництва товарів народного споживання, зокрема з пошиття одягу для всіх категорій населення, в таких конкурентних сегментах: haute couture (от-кутюр); luxury RTW (одяг на замовлення від дизайнера); designer's RTW (готовий одяг від дизайнера); bridge (середня цінова категорія); better (товари широкого вжитку прийнятної якості); moderate (товари широкого вжитку задовільної якості); есоном (товари для масового ринку).

Систематизація даних дозволила дійти висновку, що вагома частка вітчизняного виробництва перебуває в тіньовому секторі, дані про який не відображено в офіційній статистиці. На внутрішньому ринку одягу України основні підприємства-виробники конкурують з імпортерами з Туреччини, Китаю, країн СНД, деяких країн ЄС та США.

Проведені дослідження довели, що пріоритетність швейної галузі для інвестування визначається: швидким оборотом капіталу; низькою енергоємністю виробництва (1-3 % виробничих витрат); незначним впливом на довкілля; суттєвим експортним потенціалом; соціальним спрямуванням (розвиток якої є необхідною умовою підвищення рівня життя населення); є потенційним джерелом податкових надходжень у бюджет. Багато країн набули статусу розвинених завдяки державним заходам підтримки саме цієї сфери промислового виробництва.

Аналіз сучасного стану вітчизняної швейної промисловості дозволив стверджувати, що галузь здебільшого працює за толінговими схемами, що допомагає здешевлювати виробництво за умов відсутності достатніх коштів, а для України створюються сприятливі умови для експорту на ринок ЄС швейних виробів, оскільки ця продукція є затребуваною та конкурентоспроможною. Встановлено, що Європейський Союз є одним із найбільших ринків у світі (майже у 100 разів більший за український), який включає в себе 28 держав, а ринок ЄС має понад 500 млн споживачів, середньорічний дохід кожного з яких становить 39 тис.

дол. США. При цьому визначено, що найбільш перспективними для українських виробників одягу є європейські країни не тільки з великими обсягами імпорту, а й зі значними темпами зростання імпортного попиту (рис. 1).

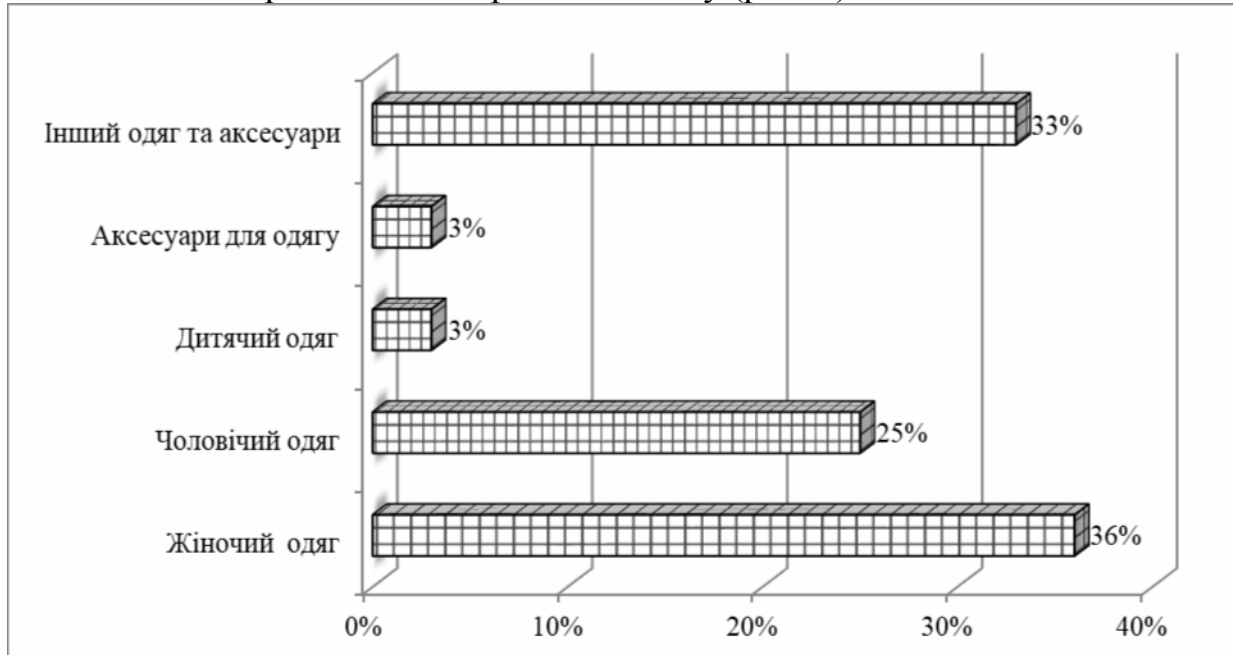

Рис. 1. Структура імпорту одягу до Європейського Союзу у 2018 році за видами продукції з інших країн світу

Джерело: побудовано на основі даних Державної служби статистики України.

Дані рис. 1 дозволяють стверджувати, що для України складаються сприятливі умови для експорту на ринок ЄС швейних виробів, оскільки ця продукція є затребуваною та конкурентоспроможною.

При здійсненні оцінки стратегічного стану швейної промисловості України в контексті розробки стратегії інвестиційного розвитку визначено загальні та специфічні чинники, що впливають на розвиток промисловості в інвестиційній сфері, які адаптовано до предметної області інвестиційного розвитку – швейної галузі. До загальних чинників пропонується віднести: неготовність органів влади до партнерських відносин та реалізації міжнародних інвестиційних проєктів; відсутність галузевих інвестиційних структур; відсутність досвіду реалізації міжнародних інвестиційних проєктів; відсутність інформаційної платформи для інвесторів; низький рівень фінансування науково-дослідних і конструкторських робіт з боку держави; відсутність фахівців достатньо високого рівня, зокрема з боку державного партнера; недостатня інвестиційна спрямованість економічних механізмів (оподаткування, кредитування, страхування, ліцензування, квотування, тарифікація); потенційно висока корупційна складова, зокрема зі сторони обслуговуючих контрагентів місцевого самоврядування, які є монополістами на ринку; відсутність інформаційної платформи для інвесторів та інші. Специфічними чинниками гальмування інвестиційного розвитку в галузі є прогалини й обмеження законодавства в галузі інвестування міжнародних проєктів, відсутність достатніх повноважень у органів місцевого самоуправління для реалізації інвестиційних проєктів, що спрямовані на розвиток швейної галузі; відсутність налагодженого

зв'язку та зацікавленості між науковцями, виробництвом та державою в розвитку інноваційних технологій, що вплинуть на розвиток галузі.

Встановлено, що успішність реалізації інтеграційних намірів України в Європейську Спільноту, прискорені темпи запровадження науково-технічного прогресу, рівень соціально-економічного розвитку країни залежать від ефективності багатьох основоположних процесів, що відбуваються в суспільстві, одними з них виступають інвестиційні процеси. На рис. 2 наведено динаміку індексу інвестиційної привабливості України в період 2009–2018 рр.

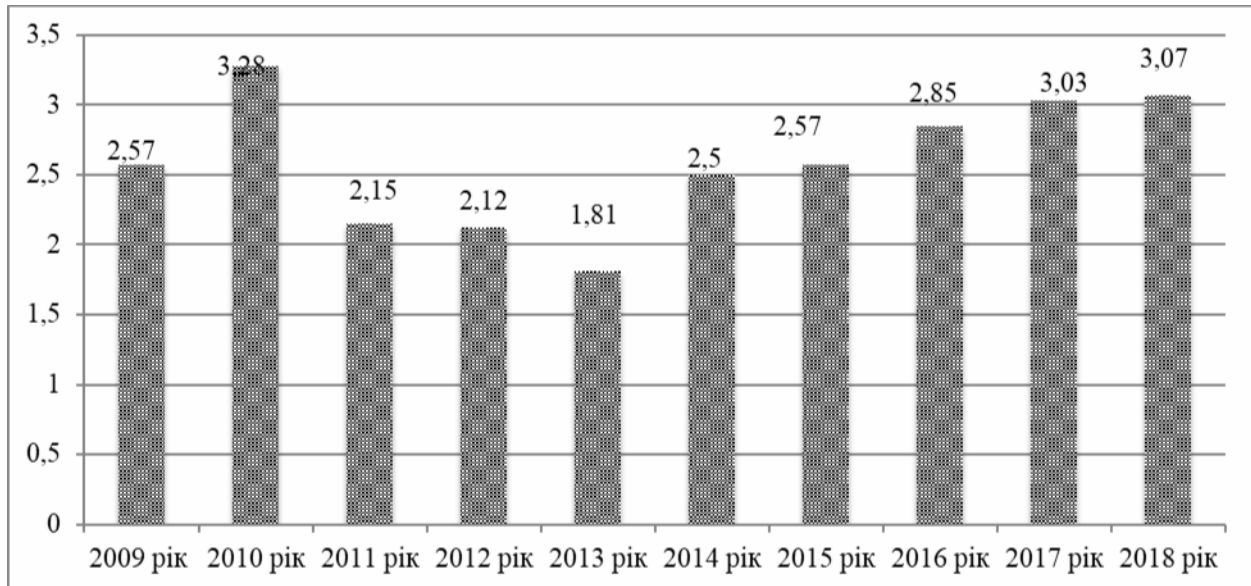

Рис. 2. Індекс інвестиційної привабливості України 2009–2018 рр.

Джерело: побудовано за даними інтернет-порталу статистики Statista

Наведені дані свідчать про зростання інвестиційної привабливості України, що може вплинути на розвиток та підвищення конкурентоспроможності швейної галузі.

У розділі 3 – **«Пріоритетні напрями формування стратегії інвестиційного розвитку швейної промисловості в умовах інтеграції України до ЄС»** – обґрунтовано концептуальні положення стратегії інвестиційного розвитку швейної промисловості з урахуванням євроінтеграційних прагнень країни та окреслено передумови її реалізації; запропоновано теоретичну конструкцію механізму реалізації такої стратегії; здійснено моделювання траєкторії інвестиційного розвитку швейної промисловості в умовах інтеграції України в ЄС.

Визначено, що необхідність розробки якісно нової стратегії інвестиційного розвитку швейної промисловості зумовлена такими чинниками: застарілі та зношені основні засоби виробництва, що не дозволяє використовувати матеріально-технічну базу на повну потужність; недостатнє залучення інвестицій у швейну галузь; відсутність довгострокових регіональних програм розвитку швейної галузі застосування толінгових схем виробництва продукції; відсутність вертикальної інтеграції виробництва; висока частка сировинного експорту та низька готової продукції.

Дієвим кроком у забезпеченні інвестиційного розвитку швейної промисловості є розробка положень відповідної стратегії, які узгоджені з Державною політикою

промислового розвитку, Стратегією розвитку промисловості та Стратегією розвитку легкої промисловості (рис. 3).

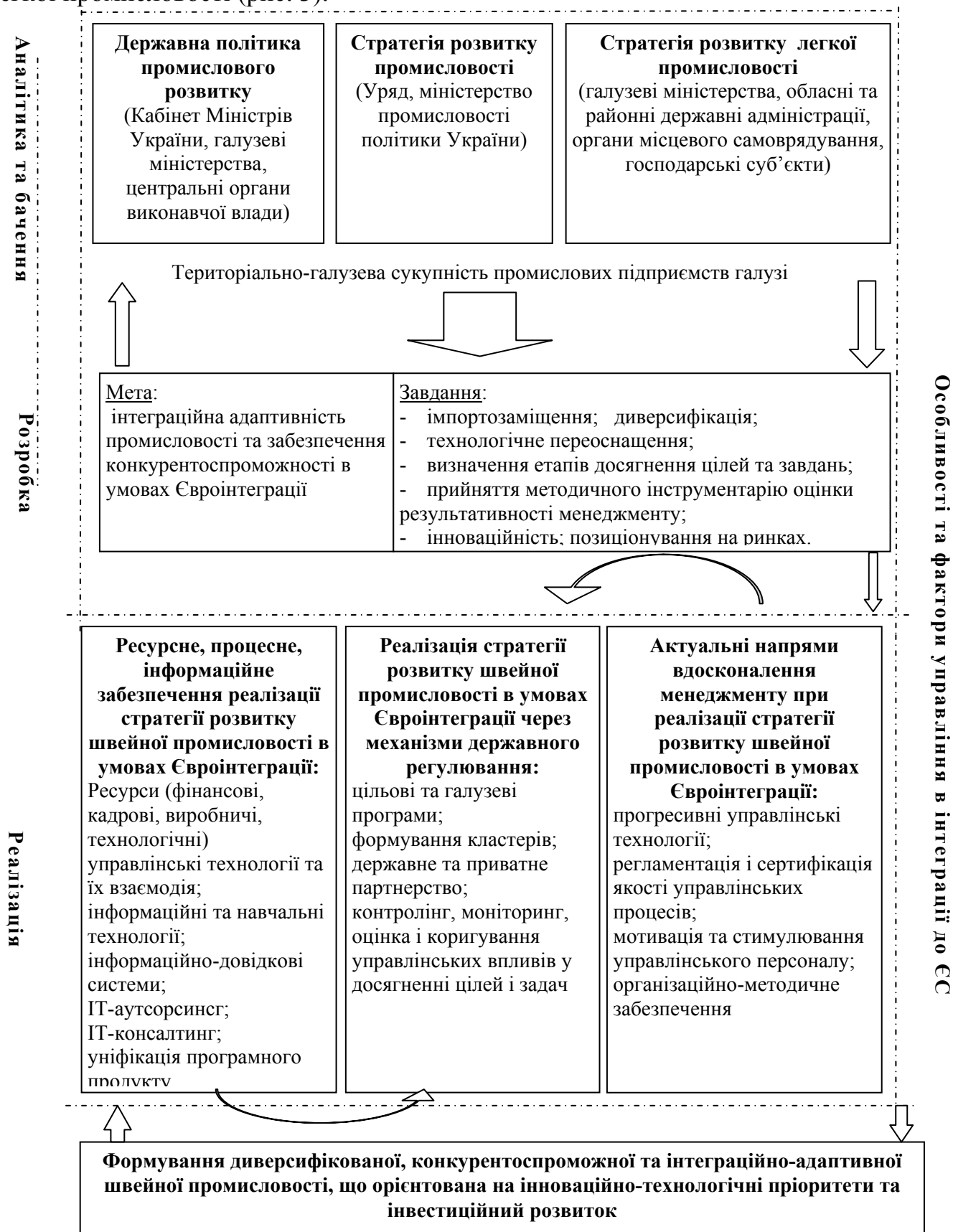

Рис. 3. Модель формування стратегії інвестиційного розвитку швейної промисловості в умовах інтеграції до ЄС

Джерело: розроблено авторкою.

Особливістю запропонованої моделі є те, що реалізація завдань розвитку швейної галузі в умовах інтеграції до ЄС ґрунтується на консолідованій дії взаємопов'язаних компонент (об'єктної, ресурсної, процесної, інформаційної), розробляється і затверджується державними органами управління, включаючи галузеві міністерства й відомства; галузевих стратегій розвитку промисловості (розробники і реалізатори – галузеві відомства та господарюючі суб'єкти, що входять до сфери їхніх компетенцій).

Визначено, що важливість триєдності формування стратегії інвестиційного розвитку швейної промисловості за ієрархічними рівнями полягає в деталізації цілей і завдань її функціонування, розробці механізмів, інструментів і алгоритмів реалізації програмних заходів стратегічного розвитку швейної галузі, взаємозв'язку техніко-економічних обґрунтувань заходів галузевого розвитку і стратегій суб'єктів швейної промисловості з державними механізмами економічного регулювання.

На підставі дослідження профілю інвестиційного розвитку сформовано механізм формування стратегії інвестиційного розвитку швейної промисловості, який повинен мати такі характеристики: за характером інтересів і завдань бути організаційно-економічним; за рівнем функціонування – реалізуватися на рівні промисловості; за способом реалізації бути інструментом забезпечення диверсифікованої, конкурентоспроможної та інтеграційно-адаптивної швейної промисловості, що орієнтована на інноваційно-технологічні пріоритети та інвестиційний розвиток; мати ознаки системності та синергічності взаємодії всіх елементів.

При побудові механізму формування стратегії інвестиційного розвитку швейної промисловості необхідно враховувати: специфіку галузі (структуру, напрям діяльності, загальну стратегію розвитку); умови функціонування галузі (зовнішнє та внутрішнє середовище); функції та методи управління; планування та розробку стратегії та суголосних рішень; інструменти та критерії ефективності існуючих форм організації стратегічного управління інвестиційною активністю (рис. 4).

У роботі визначено, що до основних інструментів організаційно-економічного механізму реалізації стратегії інвестиційного розвитку швейної промисловості можна віднести такі: стратегічне управління інвестиційним розвитком галузі, спрямоване на розробку заходів, програм, проєктів; пошук та планування інвестицій, що включає сукупність інструментів, правил, інформації та процесів, спрямованих на генерацію інвестиційних ідей та рішень; впровадження та просування проєктів інвестиційного розвитку галузі; фінансування інвестиційних процесів, що включає багатоканальність джерел надходження фінансових ресурсів, принципи вкладення акумульованих коштів, механізм контролю за використанням інвестицій; стратегічний і тактичний маркетинг, спрямований на підтримку конкурентоспроможності галузі та освоєння нових ринків збуту, зокрема ринків ЄС, а також маркетинг інновацій, що присутній на етапі планування та стратегічного управління інноваціями при реалізації інвестиційних проєктів; оцінку проєктів інвестиційного розвитку за різними напрямками.

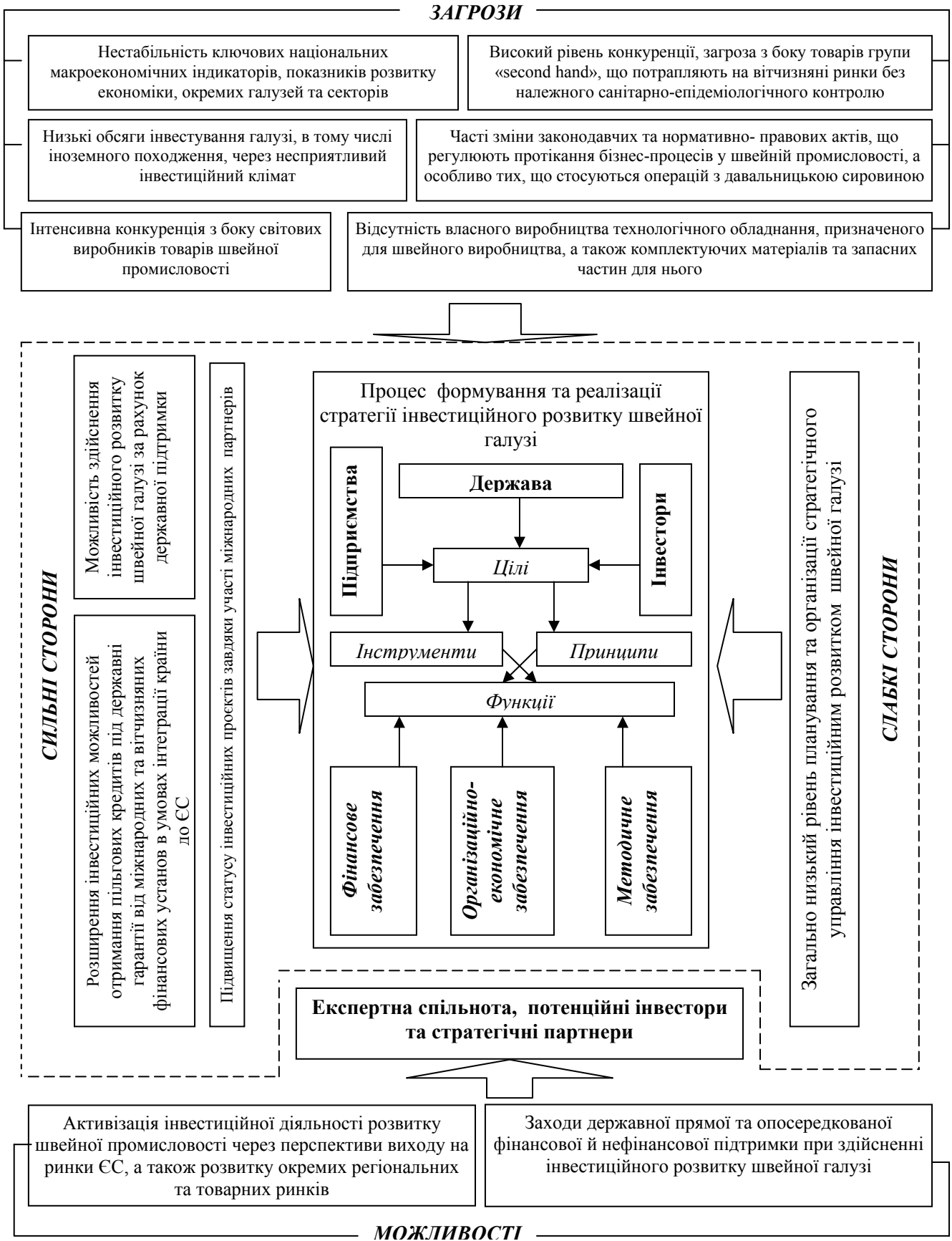

Рис. 4. Механізм формування стратегії інвестиційного розвитку швейної галузі
 Джерело: удосконалено авторкою.

Реалізація стратегії інвестиційного розвитку швейної промисловості дозволить підвищити ефективність функціонування суб'єктів господарювання галузі. У дисертаційній роботі наведено прогноз розвитку швейної промисловості для оцінки інвестиційної привабливості підприємств цієї галузі на перспективу за трьома сценаріями, які ґрунтуються на аналізі розвитку національної економіки впродовж останніх трьох років, поточної економічної ситуації, припущеннях, що враховують вплив зовнішніх та внутрішніх чинників (рис. 5).

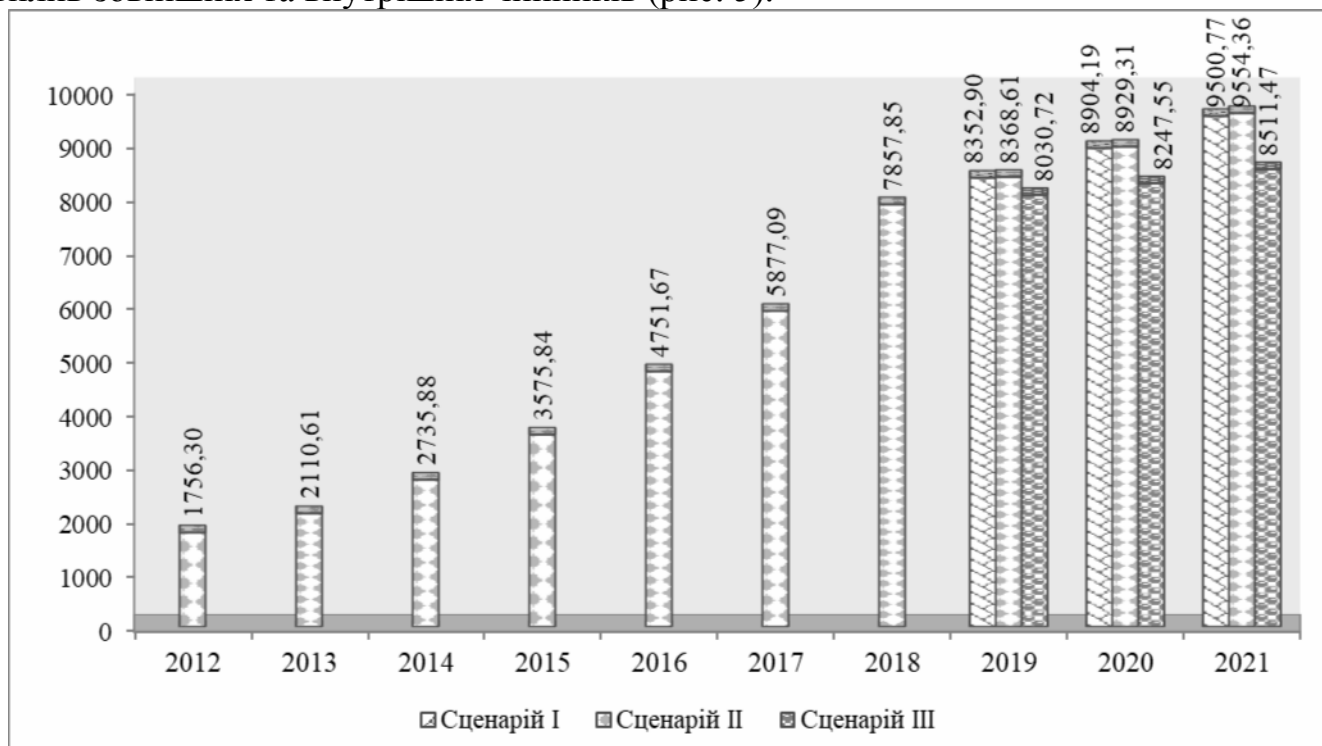

Рис. 5. Прогнозні оцінки валового прибутку підприємств швейної галузі на 2019-2021 рр.

Джерело: побудовано авторкою.

Наведений прогноз дав змогу визначити, що на підприємствах швейної промисловості при реалізації стратегії інвестиційного розвитку, поступово знизиться збитковість, а валовий прибуток матиме тенденцію до зростання за всіма розглянутими сценаріями. Прогнозні оцінки зміни фінансових результатів діяльності підприємств швейної галузі дали можливість виявити пріоритетні інструменти стимулювання інвестиційної діяльності у розрізі розвитку виробництв, здатних збільшити експортний потенціал швейної промисловості та адаптації її нормативно-правової бази та стандартів до вимог Світової організації торгівлі та Європейського Союзу.

ВИСНОВКИ

У дисертаційній роботі запропоновано новий погляд на вирішення важливого наукового завдання, яке полягає в обґрунтуванні теоретично-методичних засад і розробці практичних рекомендацій щодо формування стратегії інвестиційного розвитку в умовах інтеграції України до ЄС. Основні висновки й результати, одержані в процесі дослідження, полягають у такому:

1. Опрацювання наукової літератури дозволило узагальнити та розвинути наукові погляди на тлумачення змісту стратегії та стратегічного розвитку галузей національного господарства в контексті забезпечення інтеграції країни в ЄС, зокрема уточнити зміст такого поняття, як «стратегічний розвиток швейної промисловості» в контексті процесу розробки, обґрунтування, реалізації та оцінки сукупності безперервних і послідовно виконуваних дій та заходів, що уможливорює ідентифікацію взаємозв'язків динамічних характеристик та специфічних можливостей швейної промисловості, особливостей конкурентних відносин у галузі та визначає їхній вплив на формування конкурентної промислової політики загалом.

2. Висвітлено цільові орієнтири та особливості формування інвестиційної стратегії швейної промисловості та визначено, що, по-перше, вона є складовою загальної стратегії розвитку промисловості, а по-друге, є сукупністю цілей інвестиційної діяльності та програмних заходів щодо їх досягнення, що структуровані в довгостроковій перспективі, мають фінансове обґрунтування й забезпечені економічними ресурсами. Доведено, що взаємозв'язок стратегічних цілей зі стадіями життєвого циклу галузі дозволяє завчасно передбачити адаптацію інвестиційної стратегії до потенційних можливостей економічного розвитку народного господарства.

3. Обґрунтовано методичні положення та науковий інструментарій формування стратегії інвестиційного розвитку швейної галузі в контексті інтеграції України до ЄС, у результаті чого визначено, що формування та реалізація визначеної стратегії здійснюється на галузевому рівні з урахуванням засад економічної інтеграції України до ЄС, що створює підґрунтя для встановлення пріоритетів інвестиційної діяльності галузі; врахування специфіки економічних умов європейської інтеграції, дотримання позитивного рівня інвестиційного клімату; врахування можливостей доступу до європейських ринків продажу швейних виробів.

4. Проведено оцінювання особливостей функціонування легкої промисловості в контексті інтеграції України до ЄС та визначено основні проблеми галузі: нерівні конкурентні умови для національних виробників; відсутність нормативної бази захисту внутрішнього ринку від контрабанди товарів; високий рівень присутності на внутрішньому ринку імпортованих товарів легкої промисловості; низький рівень іноземних інвестицій; відсутність середньо- і довгострокового кредитування на сприятливих умовах; відсутність власних розроблених колекцій та дистрибуційних каналів; дефіцит стратегічно важливих для галузі видів сировини; високий ступінь зношеності основних засобів виробництва. Встановлено, що швейна промисловість має очевидні переваги для зростання іноземних інвестицій, зокрема вигідне географічне положення країни, наявність необхідних сировинних ресурсів, численні кваліфіковані кадри, швидка окупність вкладень і конкурентоспроможність національного виробника.

5. Охарактеризовано сучасний стан та проблеми функціонування швейної промисловості України та виявлено недоліки та проблеми розвитку галузі, до основних з яких можна віднести: неритмічність виробництва та неповне завантаження потужностей; морально та фізично застаріле технологічне устаткування; відсутність належної сировинної бази; проблеми кадрового

забезпечення виробництва; цінова конкуренція з боку імпортованих товарів; наявний дефіцит власних обігових коштів, недостатній обсяг зовнішнього інвестування у виробництво; відсутність належної інфраструктури ринку швейних виробів, що ускладнює реалізацію готової продукції. Доведено, що в умовах інтеграції України до ЄС активізація іноземного інвестування може сприяти розширенню на ринку швейних виробів традиційного асортименту продукції, освоєнню продукції для зростаючих суміжних галузей, освоєння етапів повного циклу виробництва.

6. Надано комплексну оцінку інвестиційної привабливості швейної галузі в контексті розвитку національної економіки шляхом використання методів стратегічного аналізу галузі в інвестиційній сфері, що дозволило оцінити сильні і слабкі сторони інвестиційних процесів у галузі та визначити можливості й загрози реалізації інвестиційних проєктів. Використання запропонованого інструментарію дозволило ідентифікувати системні проблеми гальмування розвитку промисловості в інвестиційній сфері, які адаптовано до специфічних особливостей галузі, національних особливостей ведення бізнесу окремих регіонів України та які відображають сучасні умови економічної діяльності. Визначено, що одним із важливих напрямів підвищення ефективності функціонування швейної галузі є підвищення її інвестиційної привабливості, а перевагами розвитку швейної промисловості в інвестиційній сфері є здійснення інвестиційного розвитку за рахунок державної підтримки; розширення можливостей отримання пільгових кредитів під державні гарантії від міжнародних та вітчизняних фінансових установ на довгий термін в умовах інтеграції країни до ЄС та підвищення статусу інвестиційних проєктів через участь у проєктах міжнародних партнерів.

7. Обґрунтовано концептуальні положення стратегії інвестиційного розвитку швейної промисловості з урахуванням євроінтеграційних прагнень країни, основними з яких є використання моделі стратегічного управління розвитком промисловості, яка передбачає формування диверсифікованої конкурентоспроможної та інтеграційно-адаптивної швейної галузі, орієнтованої на інноваційно-технологічні пріоритети та постіндустріальний розвиток за умови взаємозв'язку таких складових, як інформаційне забезпечення реалізації стратегії розвитку швейної промисловості в умовах Євроінтеграції; механізми державного регулювання; актуальні напрями вдосконалення менеджменту. Критеріальні характеристики конкурентоспроможності та адаптивності швейної галузі дозволяють, по-перше, більш повно розкрити взаємодії зовнішнього середовища і виробничого потенціалу галузі, а по-друге, розширити шкалу економічних показників, що відображають якісні зміни в процесі реалізації стратегічних цілей розвитку.

8. Формалізовано структуру механізму реалізації стратегії інвестиційного розвитку швейної промисловості в умовах інтеграції України в ЄС, який охоплює коло взаємопов'язаних та взаємозалежних аспектів організаційно-економічного, фінансового та управлінського характеру. Розроблений механізм ґрунтується на врахуванні специфіки галузі (структури, напряму діяльності, загальної стратегії розвитку промисловості); умов функціонування промисловості (зовнішнє та внутрішнє середовище); функцій та методів управління; планування та розробки стратегії та рішень.

9. Спрогнозовано тенденції інвестиційного розвитку швейної промисловості в умовах інтеграції України в ЄС до 2021 року, що дало змогу виявити пріоритетні інструменти стимулювання інвестиційної діяльності у розрізі структурного удосконалення, створення інституційних та економічних умов для поглиблення вертикальної інтеграції виробництва, у тому числі із залученням іноземних інвестицій, розширення мережі оптової та фірмової торгівлі, зміцнення маркетингових служб підприємств, стимулювання розвитку малого підприємництва, життєвих заходів щодо «детінізації» виробництва і збуту продукції.

СПИСОК ОПУБЛІКОВАНИХ ПРАЦЬ ЗА ТЕМОЮ ДИСЕРТАЦІЇ

Наукові праці, в яких опубліковані основні наукові результати дисертації:

Монографії:

1. **Бродюк І. В.** Теоретичні основи формування стратегії інвестиційного розвитку підприємства. *Реструктуризація промисловості в умовах інвестиційно-інноваційного розвитку економіки: монографія* / О. А. Кириченко, М. П. Денисенко, А. П. Гречан [та ін.]. Київ: ТОВ «Дорадо-друк», 2009. С. 138-155. (0,87 д.а.)

2. Денисенко М. П., **Бродюк І. В.** Тенденції впливу зовнішнього середовища на діяльність підприємств легкої промисловості. *Ефективність діяльності підприємств в умовах глобалізаційних процесів: монографія* / за ред. О. В. Ольшанської, А. О. Мельник, Т. М. Янковець. Київ: КНУТД, 2016. С. 97-121. (1,04 д.а.). *Особистий внесок автора: проаналізовано розвиток сектору легкої промисловості, розроблено задачі розвитку швейних підприємств в напрямі зближення України з ЄС.* (0,72 д.а.)

Статті у наукових фахових виданнях та виданнях, внесених до наукометричних баз даних:

3. Бродюк І. В. Інтеграція швейних підприємств України у Європейський економічний простір. *Ефективна економіка*. 2015. № 1. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=3729>. [Міжнародні науково-метричні бази: *Index Copernicus, Google Scholar, фахове видання*]. (0,96 д.а.)

4. Лойко В. В., **Бродюк І. В.** Інвестиційна стратегія в системі стратегічного набору підприємства. *Глобальні та національні проблеми економіки*. 2015. № 6. С. 363-365. [Міжнародні науково-метричні бази: *Index Copernicus, фахове видання*]. (0,56 д.а.). *Особистий внесок автора: визначено роль та значення даної стратегії для промислових підприємств; проаналізовано місце інвестиційної стратегії в «стратегічному наборі підприємства» та вказано на її взаємозв'язок з іншими видами стратегій.* (0,34 д.а.)

5. Бродюк І. В. Стратегічний аналіз інвестиційного розвитку підприємства. *Економіка та держава*. 2015. № 4. С. 131-133. [Міжнародні науково-метричні бази: *Index Copernicus, Google Scholar, фахове видання*]. (0,78 д.а.)

6. Денисенко М. П., **Бродюк І. В.**, Сташенюк Д. Г. Основні положення формування інвестиційно-інноваційної стратегії підприємства. *Інвестиції: практика та досвід*. 2016. № 22. С. 17-20. [Міжнародні науково-метричні бази: *Index*

Copernicus, фахове видання]. (0,99 д.а.). *Особистий внесок автора: визначено основні етапи процесу формування інвестиційної інноваційної стратегії.* (0,7 д.а.)

7. Бродюк І. В. Стратегічне управління розвитком галузі. *Причорноморські економічні студії.* 2017. № 14. С. 83-92. [Міжнародні науково-метричні бази: *Index Copernicus*, фахове видання]. (0,62 д.а.)

8. Гавриленко Т. В., **Бродюк І. В.** Перспективи розвитку легкої промисловості України в умовах нестабільного зовнішнього середовища. *Економічні горизонти.* 2018. № 1. С. 28-33. [Міжнародні науково-метричні бази: *Index Copernicus*, *Google Scholar*, фахове видання]. (0,54 д.а.). *Особистий внесок автора: проаналізовано особливості розвитку легкої промисловості України в умовах нестабільного зовнішнього середовища, сформовано підходи до перспектив розвитку легкої промисловості на шляху інтеграції України в ЄС.* (0,36 д.а.)

Статті у наукових періодичних виданнях інших держав:

9. Бродюк І. В. Разработка экономического механизма формирования и реализации инвестиционной стратегии. *Новая экономика.* 2014. Специальный выпуск. С. 31-35. [Міжнародні науково-метричні бази: *РИНЦ*]. (0,47 д.а.)

10. Бродюк І. В. Методика формирования и реализации инвестиционной стратегии предприятий. *Economics and management: theory and practice.* 2014. Vol.1. P. 194-198. [Міжнародні науково-метричні бази: *Science Index*]. (0,48 д.а.)

Статті в інших наукових періодичних виданнях:

11. Бродюк І. В. Застосування Spase-аналізу для оцінки стратегічного положення підприємства в контексті розробки інвестиційної стратегії. *Збірник наукових праць Хмельницького кооперативного торговельно-економічного інституту.* 2015. № 9. С. 244-24. (0,63 д.а.)

Опубліковані праці апробаційного характеру:

12. Бродюк І. В. Актуальні проблеми формування інвестиційної стратегії. *Пріоритетні напрями розвитку змішаної економіки:* збірник наукових праць міжнародної науково-практичної конференції. Київ. 2007. Т. 1, № 5(37). С. 287-289. (0,18 д.а.)

13. Бродюк І. В. Інвестиційна стратегія як умова стійкого розвитку. *Стратегія підприємства: зміна парадигми управління та інноваційні рішення для бізнесу.* Матеріали міжнародної науково-практичної конференції (м. Київ, 14-15 листопада 2013 р.). Київ, 2013. С. 92-94. (0,13 д.а.)

14. Бродюк І. В. Інвестиційна стратегія як основа перспективного розвитку підприємства. *Актуальні проблеми обліково-аналітичного процесу в управлінні підприємницькою діяльністю:* матеріали I Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції (м. Мукачево, 28 листопада 2013 р.). Мукачево, 2013. С. 176-177. (0,08 д.а.)

15. Бродюк І. В. Основні аспекти ефективної реалізації інвестиційної стратегії підприємства. *Економіка та менеджмент: перспективи розвитку:* матеріали IV Міжнародної науково-практичної конференції (м. Суми, 20 листопада 2014 р.) Суми, 2014. С. 42-43. (0,18 д.а.)

16. Бродюк І. В. Інвестиційний клімат швейної промисловості України та напрями його підвищення. *Економіка і менеджмент: сучасні трансформації в епоху глобалізації*: збірник матеріалів міжнародної наукової конференції (м. Клайпеда, 24 березня 2017 р.). Клайпеда, 2017. С. 49-51. (0,27 д.а.)

17. Бродюк І.В. Розвиток промислових підприємств в умовах поглиблення інтеграційних процесів. *Сучасні проблеми менеджменту*: матеріали XIV Міжнародної науково-практичної конференції (м. Київ, 19 жовтня 2018 р.). Київ, 2018. С. 96-98. (0,14 д.а.)

18. Денисенко М. П., **Бродюк І. В.** Заходи забезпечення економічної безпеки швейних підприємств. *Сучасні детермінанти розвитку бізнес-процесів в Україні*: матеріали II Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції (м. Київ, 12 квітня 2018 р.). Київ, 2018. С. 46-49. (0,18 д.а.) *Особистий внесок автора: проаналізовано загрози діяльності швейних підприємства, що виникають внаслідок прояву несприятливих факторів зовнішнього середовища, сформовано заходи економічної безпеки швейних підприємств (0,12 д.а.)*

19. Бродюк І. В. Передумови розробки стратегії інвестиційного розвитку швейної галузі України. *Інтеграція бізнес-структур: стратегії та технології*: матеріали III Міжнародної наукової конференції (м. Тбілісі, 22 лютого 2019 р.). Тбілісі, 2019. С. 18. (0, 19 д.а.)

АНОТАЦІЯ

Бродюк І. В. Формування стратегії інвестиційного розвитку швейної промисловості в умовах інтеграції України в ЄС. – Кваліфікаційна наукова праця на правах рукопису.

Дисертація на здобуття наукового ступеня кандидата економічних наук за спеціальністю 08.00.03 – економіка та управління національним господарством. – Чернігівський національний технологічний університет МОН України. Чернігів, 2020.

У дисертації досліджено теоретичні та практичні засади формування стратегії інвестиційного розвитку швейної промисловості в умовах інтеграції України в ЄС. Визначені основні проблеми розвитку, що виникають у суб'єктів господарювання швейної галузі в процесі здійснення інвестиційної діяльності. Встановлені перспективні напрями розвитку швейних підприємств на основі аналізу факторів впливу зовнішнього і внутрішнього середовища.

У роботі досліджено стратегічний стан швейної промисловості України в контексті розробки стратегії інвестиційного розвитку. За результатами дослідження сформовано організаційно-економічний механізм реалізації стратегії інвестиційного розвитку в умовах інтеграції України в ЄС, який адаптовано саме для швейної промисловості.

Проведено апробацію адаптивного механізму реалізації стратегії інвестиційного розвитку на підприємствах швейної галузі.

Ключові слова: інвестиційна стратегія, інвестиційна діяльність, інтеграція, розвиток, проєкт.

ABSTRACT

Brodiuk I. V. Formulation of investment development strategy for the sewing industry in the conditions of Ukraine's integration into the EU. – Qualified scientific work on the rights of the manuscript.

Dissertation work for a Candidate Degree in Economics, specialty 08.00.03 – Economics and Management of National Economy. Chernihiv National University of Technology, MES of Ukraine, Chernihiv, 2020.

The dissertation is devoted to the research of theoretical and practical bases of formation of the strategy of investment development of the sewing industry in the conditions of integration of Ukraine into the EU. The main problems of development, which arise in the economic entities of the sewing industry in the process of investment activity, are identified. Perspective directions of development of sewing enterprises are established on the basis of the analysis of the influence of external and internal environmental factors.

The strategic situation of the sewing industry of Ukraine in the context of the working out of the investment development strategy is investigated. According to the results of the research, an organizational and economic mechanism for the implementation of the investment development strategy under the conditions of Ukraine's integration into the EU has been formed, which has been adapted specifically for the sewing industry.

The adaptive mechanism of investment strategy implementation at the garment industry enterprises was tested.

Keywords: investment strategy, investment activity, integration, development, project.

АННОТАЦИЯ

Бродюк И. В. Формирование стратегии инвестиционного развития швейной промышленности в условиях интеграции Украины в ЕС. – Квалификационный научный труд на правах рукописи.

Диссертация на соискание ученой степени кандидата экономических наук по специальности 08.00.03 – экономика и управление национальным хозяйством. – Черниговский национальный технологический университет МОН Украины. Чернигов, 2020.

Диссертация посвящена теоретическим и практическим основам формирования стратегии инвестиционного развития швейной промышленности в условиях интеграции Украины в ЕС. Определены основные проблемы развития, возникающие у субъектов хозяйствования швейной отрасли. Определены перспективные направления развития швейных предприятий на основе анализа факторов влияния внешней и внутренней среды.

Исследование деятельности и внешних предпосылок обеспечения устойчивого экономического развития швейной отрасли показало, что в современных условиях хозяйствования для многих субъектов хозяйствования основной проблемой является выживание и обеспечение устойчивого развития в долгосрочной перспективе. Основным условием устойчивого экономического развития швейной промышленности является реализация управленческих процедур, основанных на стратегии инвестиционного развития.

В работе рассмотрено стратегическое положение швейной промышленности Украины в контексте разработки стратегии инвестиционного развития. Сформирован организационно-экономический механизм реализации стратегии инвестиционного развития швейной промышленности в условиях интеграции Украины в ЕС, который адаптирован именно для швейной промышленности.

Систематизированы существующие подходы к построению организационно-экономического механизма формирования стратегии инвестиционного развития. Определено, что вышеупомянутый механизм должен включать долгосрочные стратегические цели, технологии, ресурсы, систему управления, а также систему критериев оценки результативности. Все это, в совокупности позволит обеспечить конкурентную способность и адаптацию к реальной экономической ситуации.

Сделан вывод, что швейная отрасль Украины нуждается в структурном совершенствовании, создании институциональных и экономических условий для углубления вертикальной интеграции производства, в том числе с привлечением иностранных инвестиций, расширении сети оптовой и фирменной торговли, в укреплении маркетинговых служб предприятий, стимулировании развития малого предпринимательства, принятии мер по «детенизации» производства и сбыта продукции.

Проведена апробация адаптивного механизма реализации стратегии инвестиционного развития на предприятиях швейной отрасли.

Ключевые слова: инвестиционная стратегия, инвестиционная деятельность, интеграция, развитие, проект.